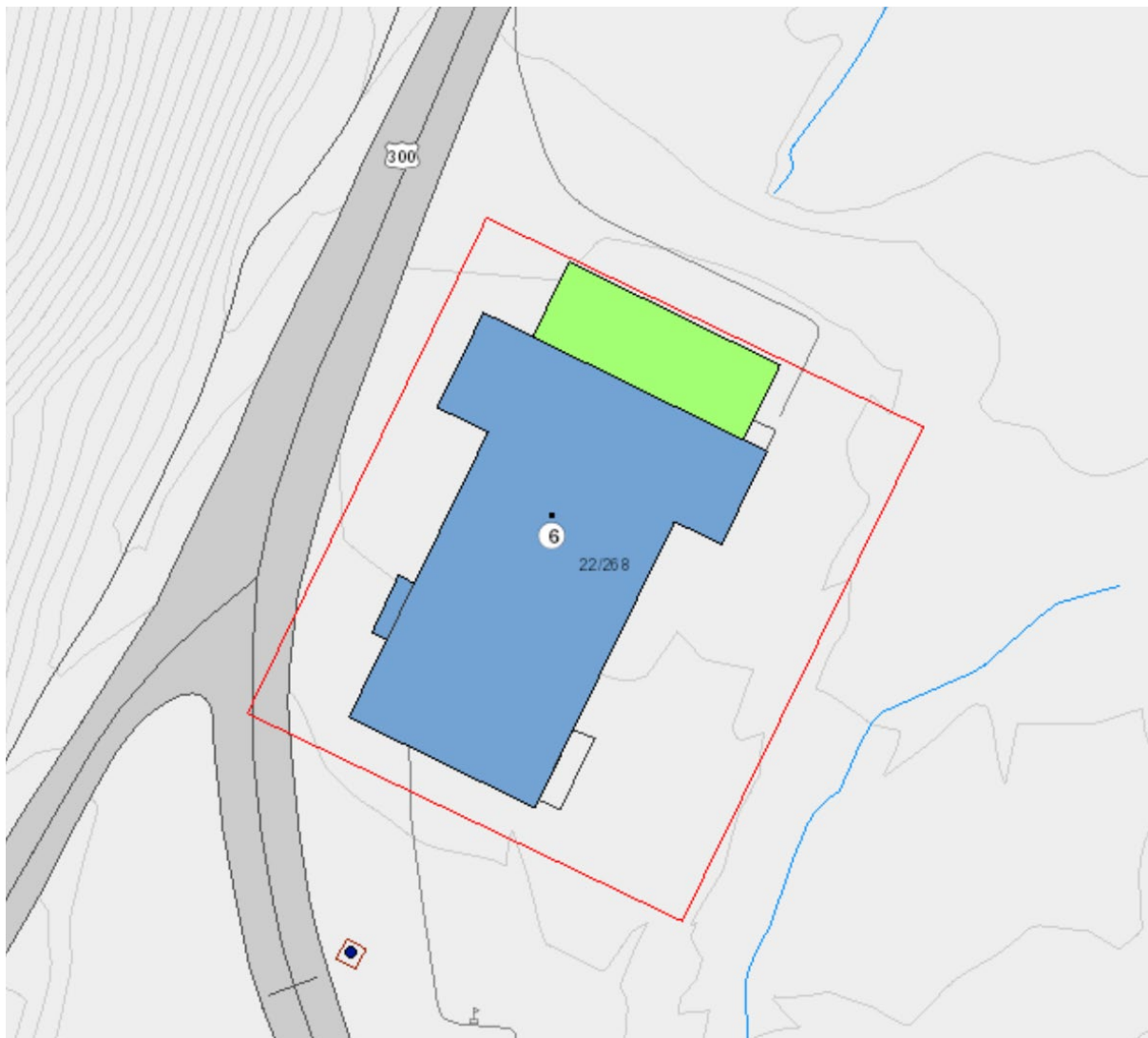

Høringsnotat om eiendomsregistrering på Svalbard

«Huset» i Longyearbyen, registrert i matrikkelen med adresse «Vei 300 nr. 6» og gnr./bnr. 22/268. Utsnittet er hentet fra Longyearbyen lokalstyre <https://kart-lokalstyre.hub.arcgis.com/>.

Innhold

1	Sammendrag	3
2	Bakgrunn og begrunnelse for forslaget	4
2.1	Gjeldende rett.....	4
2.1.1	Lokale myndigheter på Svalbard	4
2.1.2	Eiendomsregistrering	4
2.1.3	Matrikkellova.....	5
2.2	Behov for oppdatering	6
2.3	Lokal matrikkelmyndighet.....	6
2.4	Krav om autorisert eiendomslandmåler	7
2.5	Matrikkelenheter	7
2.6	Krav om tillatelse.....	8
2.7	Tidsfrister.....	9
2.8	Merking og måling av grenser, oppmålingsforretning uten oppmøte i marka.....	9
2.8.1	Innledning	9
2.8.2	Grenser som er omstridt mellom partene.....	10
2.8.3	Store matrikkelenheter	10
2.8.4	Unntak fra kravet om merking i bestemte situasjoner	11
2.9	Adresse- og bygningsregistrering	11
2.10	Tilgang til kartunderlag m.m.	11
3	Administrative og økonomiske konsekvenser.....	12
4	Merknader til de enkelte bestemmelsene	13
5	Utkast til bestemmelser om eiendomsregistrering på Svalbard	17

1 Sammendrag

I dag gjelder Svalbardloven § 25 for eiendomsregistrering på Svalbard.

Etter matrikkellova er denne bestemmelsen forutsatt opphevet og erstattet med regler fastsatt med hjemmel i matrikkellova, jf. matrikkellova § 52 nr. 3.

Behovet for oppdaterte regler om eiendomsregistrering gjelder først og fremst Longyearbyen, men også utenfor Longyearbyen er det behov for klare regler.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår med dette tilpasningsregler slik at matrikkellova kan settes i kraft for Svalbard som forutsatt.

Tilpasningene gjelder først og fremst regler om hvem som skal være lokal matrikkelmyndighet. Departementet foreslår i praksis en videreføring av dagens ordning for eiendomsoppmåling på Svalbard. Det innebærer at Longyearbyen lokalstyre forblir lokal matrikkelmyndighet i Longyearbyen og Sysselmasteren forblir matrikkelmyndighet for øvrige områder på Svalbard.

De fleste oppmålingsforretninger på fastlandet baserer seg i utgangspunktet på en kommunal tillatelse. For Longyearbyen foreslår departementet en videreføring av dagens ordning med tillatelse etter byggeforskrift for Longyearbyen. Ordningen svarer i praksis til ordningen som gjelder på fastlandet.

For andre områder med godkjent plan skal fradeling på tilsvarende måte baseres på melding eller tillatelse etter svalbardmiljøloven § 58. For eiendomstiltak som ikke krever melding eller tillatelse etter svalbardmiljøloven, foreslår departementet at Sysselmasteren med hjemmel i matrikkellova skal kunne avslå eiendomstiltak dersom det oppstår forhold som er til hinder for en ensartet og pålitelig matrikkel, herunder at det dannes matrikkelenheter som på grunn av sin størrelse, form eller plassering er uegnet til en utnyttelse som selvstendig eiendom. Adgangen til å sette slike vilkår vil være begrenset til å nekte danning av matrikkelenheter som kun framstår som «papirenheter» og som ikke kan ha noen reell funksjon på stedet. Bestemmelsen begrenser ikke myndighetenes adgang til å sette vilkår for fradeling etter svalbardmiljøloven.

Departementet foreslår at krav om autorisert eiendomslandmåler ikke gjøres gjeldende for Svalbard i denne omgang.

Forslaget fastsettes ved kongelig resolusjon. Forslaget omfatter tre deler:

- Delt ikraftsetting av matrikkellova ved å sette i kraft § 52 nr. 3 som opphever Svalbardloven § 25
- Delegasjon av Kongens myndighet til å gi tilpasningsbestemmelser for Svalbard til Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Fastsetting av ny forskrift om eiendomsregistrering på Svalbard, inkludert opphevelse av fire tidligere forskrifter og delegasjonsvedtak om eiendomsregistrering på Svalbard

2 Bakgrunn og begrunnelse for forslaget

2.1 Gjeldende rett

2.1.1 Lokale myndigheter på Svalbard

Sysselmannen på Svalbard er statens lokale representant på Svalbard. Sysselmannen har bl.a. samme myndighet som en statsforvalter, jf. Svalbardloven § 5. Fra 1. juli 2021 endres betegnelsen til «Sysselmesteren på Svalbard». Det er i den forbindelse lagt fram forslag om tilsvarende endringer i lovverket, jf. Prop. 98 L (2020–2021). Den nye betegnelsen er brukt i det etterfølgende.

Arealbruken på Svalbard reguleres av svalbardmiljøloven. I planområder med godkjent plan skal tiltakshaver sende melding om fradeling til Sysselmesteren, jf. svalbardmiljøloven § 58. Meldingen skal gi tilstrekkelige opplysninger til å vise om virksomheten eller fradelingen er i samsvar med planen. Sysselmesteren kan etter nærmere vilkår sette krav om tillatelse eller midlertidig forbud. For tiden gjelder dette Longyearbyen, Ny-Ålesund, Barentsburg og Pyramiden.

I alle planområdene skal «ny virksomhet, herunder konstruksjoner, bygg, anlegg, riving, gravning, fylling, masseuttak og annen ressursutnyttning, samt fradeling av eiendom til slike formål, ... være i samsvar med arealbruk og bestemmelser fastlagt i godkjent plan», jf. svalbardmiljøloven § 53. Alle planområdene framgår av forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard.

I Longyearbyen gjelder lokalt folkestyre gjennom Longyearbyen lokalstyre, jf. Svalbardloven kapittel 5. Kommuneloven kapittel 13 om kommuneadministrasjonen gjelder tilsvarende for Longyearbyen lokalstyre.

Lokalstyrets geografiske myndighetsområde er lik Longyearbyen planområde. Det dekker et sammenhengende område med tettstedet, deler av Adventdalen, flyplassområdet og noen nærliggende hytteområder. I tillegg kommer et mindre hytteområde (Vindodden) ca. 20 km nord for det øvrige planområdet. Når det i det etterfølgende vises til Longyearbyen, siktes det derfor til hele Longyearbyen arealplanområde.

2.1.2 Eiendomsregistrering

Eiendomsregistreringen på Svalbard reguleres av Svalbardloven § 25:

«Myndighet til å holde kart- og delingsforretning på Svalbard tilligger sysselmannen eller den sysselmannen bemyndiger. Ved delingsforretninger og kartforretninger som er krevd av den som har grunnbokshjemmel eller den som har leiet vedkommende grunnareal for mer enn 10 år, skal det settes opp målebrev. Ved delingsforretninger må hjemmelsbrev på det fraskilte ikke tinglyses før målebrevet. Sysselmannen eller den som er bemyndiget etter første punktum, tildeler offisielle registerbetegnelser i forbindelse med at målebrev settes opp. Sysselmannen eller den bemyndigede skal tinglyse målebrevet og rapportere opplysninger til det offisielle grunneiendoms-, adresse- og bygningsregister (GAB).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av kart- og delingsforretninger og fastsette gebyr for forretninger etter denne paragrafen.»

Det er Justis- og beredskapsdepartementet som gir forskrifter til Svalbardloven § 25. Ved forskrift 12. desember 2001 nr. 1405 om *delegering av myndighet til Longyearbyen lokalstyre etter lov om Svalbard § 25 første ledd* og forskrift 4. oktober 2004 nr. 1327 om *delegering av*

myndighet til Longyearbyen lokalstyre etter lov om Svalbard § 25 andre ledd, er Longyearbyen lokalstyre bemyndiget til å holde kart- og delingsforretninger og føre GAB for Longyearbyen planområde. Utenfor Longyearbyen planområde er Sysselmasteren kart- og delingsmyndighet. I mange slike saker overlater Sysselmasteren det praktiske ansvaret for å bestyre forretningen og føre matrikkelen, til den oppmålingssakkyndige hos Lokalstyret.

For Longyearbyen planområde gjelder reglene i bygningsdelen av plan- og bygningsloven, jf. forskrift 15. november 2016 nr. 1329 *byggeforskrift for Longyearbyen*. Kart- og delingsforretninger i Longyearbyen må således baseres på en tillatelse fra bygningsmyndigheten tilsvarende som på fastlandet.

Utenfor områder med godkjent plan, er det i dag ikke krav om melding eller tillatelse ved fradeling eller andre endringer i grensene for matrikkelenhetene. Det omfatter både saker utenfor planområder og i planområder uten godkjent plan jf. svalbardmiljøloven § 57. I praksis er det få slike saker, men noen saker kommer opp fra tid til annen, først og fremst matrikulering i forbindelse med at noen har eller skal gis eksklusiv og langvarig bruksrett til del av grunneiendom, som for eksempel rett til å ha hytte.

2.1.3 Matrikkellova

Matrikkellova er gjort delvis gjeldende for Svalbard slik at matrikkelen erstatter GAB, jf. forskrift 27. februar 2009 nr. 243 *om bruk av lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering (matrikkellova) på Svalbard*.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet er etter denne forskrift gitt myndighet til å gi nærmere regler om føring av matrikkelen på Svalbard. Slike regler er gitt ved forskrift 9. februar 2007 nr. 151 *om iverksetting av matrikkelen*. Etter denne forskriften skal føring av opplysninger i matrikkelen følge instruks fastsatt av Kartverket, og ellers gjelder delingsloven og Svalbardloven § 25, med tilhørende forskrifter, så langt de passer.

Etter forskrift 27. februar 2009 nr. 243 er følgende bestemmelser i matrikkellova gjort gjeldende for Svalbard:

§ 1 Formålet med lova

§ 2 Geografisk verkeområde

§ 3 Definisjonar

§ 4 Matrikkelen

§ 5 a Matrikkelstyresmaktene

§ 22 Generelt om føring av matrikkelen

§ 28 Tilsyn med matrikkelføringa

§ 30 Utlevering og behandling av opplysningar frå matrikkelen

§ 31 Bruk av matrikkelnemningar i offentleg saksbehandling, bruk av kart saman med matrikkelen, o.a.

§ 32 andre og tredje ledd om betaling for utlevering av opplysningar frå matrikkelen

§ 50 Iverksetjing

§ 51 andre og tredje ledd om overføring av eldre eiendomsopplysningar til Kartverket

Det innebærer bl.a. at regler om vilkår for matrikulering og andre føringer som gjelder matrikkelenheter, inkludert regler om arealoverføring, grensejustering og sammenslåing av

matrikkelenheter, så langt ikke er gjort gjeldende. Det gjelder også regler om oppmålingsforretning, adressetildeling og registrering av bygningsopplysninger, tinglysing, retting, klage og geodetisk grunnlag.

Mange av reglene følges likevel langt på vei i praksis. Det gjelder bl.a. regler og rutiner for gjennomføring av oppmålingsforretninger. Bakgrunnen for dette er bl.a. at matrikkellovas formålsbestemmelse er gjort gjeldende for Svalbard. Bestemmelsen slår bl.a. fast at det skal føres «eit einsarta og påliteleg register (matrikkelen) over alle faste eigedommar i landet, og at grenser og eigedomsforhold blir klarlagde».

2.2 Behov for oppdatering

Bestemmelsen i Svalbardloven § 25 tar utgangspunkt i ordningen etter tidligere lov 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Delingsloven ble opphevet 1. januar 2010. Svalbardloven § 25 praktiseres som nevnt langt på vei etter de standarder og rutiner som gjelder for matrikkellova.

Selv om forholdene på Svalbard er enklere enn på fastlandet, er det i lengden utilfredsstillende å basere eiendomsregistreringen formelt på en for lengst opphevet ordning. Særlig gjelder det for Longyearbyen som møter mange av de samme matrikulære utfordringene som norske kommuner. Det er fra tid til annen behov for å kunne ta i bruk flere av de virkemidlene som er tilgjengelig i matrikkellova, for eksempel arealoverføring. Også utenfor Longyearbyen bør den faktiske praktiseringen av eiendomsregistreringen svare til de formelle reglene i matrikkellova.

Forholdene på Svalbard skiller seg i flere henseende fra forholdene på fastlandet. Det er derfor behov for å gjøre enkelte tilpasninger. Det gjelder bl.a. reglene om lokal matrikkelmyndighet. Det kan også være hensiktsmessig å forenkle regelverket ved bl.a. å ikke gjøre gjeldende ordninger som er ment å dekke rettsforhold på fastlandet som ikke finnes på Svalbard. Regler om jordsameie som er knyttet til norsk jordbrukshistorie, er for eksempel ikke relevant for Svalbard.

2.3 Lokal matrikkelmyndighet

Etter matrikkellova er kommunene lokal matrikkelmyndighet, og har under dette ansvaret for å utføre oppmålingsforretninger (kart- og delingsforretninger etter tidligere ordning) og føre matrikkelen (GAB-registeret etter tidligere ordning).

På Svalbard er den tilsvarende myndigheten lagt til Sysselmasteren med unntak for Longyearbyen der den er lagt til Lokalstyret.

Ordningen synes å fungere godt for Longyearbyen som har tilsatt fagkyndig landmåler som bestyrer stedets oppmålingsforretninger og fører matrikkelen. Departementet foreslår ingen endring på dette punktet.

Utenfor Longyearbyen har saksmengden i praksis vært så liten at det for Sysselmasteren ikke har vært aktuelt å ha fagkyndig landmåler tilsatt på fast grunnlag. Sysselmasteren har i stedet gjerne avtalt med Lokalstyret at landmåleren der har utført forretninger eller ført matrikkelen på Sysselmesterens vegne. I noen tilfeller har Kartverket stått for matrikkelføringer. Det er ikke noe i veien for å videreføre en slik praksis. Sysselmasteren kan også leie inn privat landmåler når det er hensiktsmessig. En vesentlig fordel ved at Sysselmasteren er matrikkelmyndighet, er at Sysselmasteren også er plan- og miljøvernmyndighet etter svalbardmiljøloven, og derfor er godt kjent med tiltak som kan medføre behov for eiendomsregistrering fra den siden. Departementet har vurdert Kartverket som et alternativ,

men dette reiser andre problemstillinger. Kartverket er bl.a. tilsynsmyndighet etter matrikellova § 28. Kartverket har i dag heller ikke tilsatt praktiserende landmålere, og er dessuten ikke til stede i Longyearbyen.

Departementet foreslår at dagens ordning videreføres, dvs. at Sysselmasteren blir lokal matrikelmyndighet for Svalbard med unntak av Longyearbyen.

2.4 Krav om autorisert eiendomslandmåler

Departementet foreslår at krav om autorisert eiendomslandmåler ikke gjøres gjeldende for Svalbard i denne omgang.

Departementet antar at Lokalstyret vil sette krav om fagkyndighet tilsvarende autorisert eiendomslandmåler for egen del. Det samme vil også Sysselmasteren kunne gjøre.

Departementet ser imidlertid ikke bort fra at det i enkelte saker vil være lite hensiktsmessig å være bundet til å benytte autorisert eiendomslandmåler. Dersom slike krav skal gjøres gjeldende for Svalbard i forskrifts form, må det dessuten tas hensyn til at yrkeskvalifikasjonsloven ikke gjelder for Svalbard.

2.5 Matrikkelenheter

Matrikkelen skiller mellom fem typer matrikkelenheter

- grunneiendom
- jordsameie, en særlig form for tradisjonelt sameie i norsk landbruk
- anleggseiendom, en selvstendig eiendom i form av et avgrenset volum knyttet til en bygning eller annen form for konstruksjon
- festegrund, en avgrenset eiendomsdel som er festet bort eller kan festes bort, eller som noen har en tilsvarende eksklusiv og langvarig bruksrett til
- eierseksjon, eierandel i en eiendom som er seksjonert etter reglene i eierseksjonsloven

Grunneiendom er den vanligste formen for fast eiendom. Det er for tiden registrert ca. 700 grunneiendommer på Svalbard.

Jordsameie eksisterer ikke på Svalbard og det er uaktuelt å opprette nye jordsameier der. Departementet mener det vil være klargjørende at dette kommer fram av tilpasningsbestemmelsene.

Gjeldende regelverk åpner ikke for å registrere anleggseiendom på Svalbard. På fastlandet benyttes anleggseiendom for å kunne registrere eiendom som er over eller under grunnen, for eksempel et parkeringsanlegg under grunnen eller en lokk-konstruksjon over grunnen. Departementet er ikke kjent med at manglende registreringsmulighet for denne type eiendom på Svalbard har vært sett på som et problem. Det kan likevel ikke utelukkes at løsningen kan være aktuell i enkelte tilfeller. Løsningen er tett knyttet til byggesaksbestemmelsene i plan- og bygningsloven. Det er derfor ikke aktuelt å åpne for registreringsløsningen andre steder enn der byggesaksreglene er gjort gjeldende, dvs. i Longyearbyen.

Festegrund er på fastlandet først og fremst knyttet til tinglysning av festeavtaler etter tomtefesteloven, derav navnet, men er ikke avgrenset til dette. Festegrund er også nødvendig for å kunne tinglyse andre avtaler som gir eksklusiv og langvarig bruksrett til en del av en grunneiendom. Det er for tiden registrert ca. 230 festegrunder på Svalbard.

Opprettelse og endring av eierseksjoner styres gjennom eierseksjonsloven. Det er bare mulig å registrere eierseksjoner der eierseksjonsloven er gjort gjeldende, dvs. i dag bare i Longyearbyen. Det er ikke behov for ytterligere tilpasningsbestemmelser etter matrikkellova. Det er for tiden registrert ca. 590 eierseksjoner på Svalbard.

2.6 Krav om tillatelse

Opprettelse og endring av grunneiendom, anleggseiendom og festegrunn regnes som tiltak etter plan- og bygningsloven. Opprettelse og endringer ut over rene grensejusteringer er søknadspårligte tiltak. Grensejustering og sammenslåing er ikke søknadspårlig, men krever dispensasjon dersom tiltaket er i strid med gjeldende arealplan. Opprettelse og endring av eierseksjon reguleres gjennom eierseksjonsloven.

Matrikkellova har som forutsetning at opprettelse og endring av matrikkelenheter, med unntak av grensejustering og sammenslåing, krever kommunal tillatelse. For Longyearbyen reiser ikke dette behov for tilpasninger da systemet med søknad og tillatelse for endring av eiendom i Longyearbyen er tilsvarende som på fastlandet.

Utenfor Longyearbyen er det behov for tilpasningsbestemmelser som fanger opp kravet om melding før fradeling i planområder med godkjent plan, jf. svalbardmiljøloven § 58, og at det utenom dette ikke er andre offentligrettslige prøvinger enn de vilkårene som framgår av matrikkelregelverket.

Det er ikke uten videre klart om svalbardmiljøloven bruker begrepet «fradeling» i sin vanlige betydning som opprettelse (matrikulering) av ny grunneiendom, eller i en utvidet betydning som opprettelse og endring av eiendom mer generelt. I tillegg setter svalbardmiljøloven bare vilkår for fradeling i områder med godkjent plan.

Departementet mener det er nødvendig å opprettholde matrikkellovas system med en «tillatelse» som grunnlag for oppmålingsforretningen, men foreslår at denne erstattes av en genererklering for steder der det ikke er offentligrettslig krav om tillatelse.

Departementet mener matrikkelmyndigheten (dvs. Sysselmeisteren) må kunne sette tilsvarende matrikulære vilkår som er innebakt i systemet på fastlandet. Matrikkelmyndigheten må således kunne kontrollere at det ikke oppstår forhold som er til hinder for en ensartet og pålitelig matrikkel. Det omfatter adgang til

- å kunne sette krav til dokumentasjon tilsvarende vilkåret i plan- og bygningsloven § 21-2 sjette ledd andre punktum om at «søknaden må angi hvordan enheten ønskes utformet, herunder angi grenseforløpet på kart»
- etter omstendighetene å kunne sette vilkår om sammenslåing tilsvarende vilkåret i plan- og bygningsloven § 21-4 femte ledd bokstav b om at «eiendommer som skal nyttes under ett, blir sammenføyd etter matrikkellova»
- etter omstendighetene å kunne nekte bruk av punktfeste tilsvarende vilkåret i plan- og bygningsloven § 21-4 sjette ledd første del om at «ved søknad om opprettelse av ny festegrund for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, kan kommunen sette som vilkår for tillatelsen at festeretten skal gjelde for et særskilt avgrenset areal»
- å kunne hindre at det dannes matrikkelenheter som på grunn av sin størrelse, form eller plassering er uegnet til en utnyttelse som selvstendig eiendom, jf. reglene for opprettelse og endring av eiendom i plan- og bygningsloven § 26-1

Adgangen til å sette slike vilkår vil være begrenset til å nekte danning av matrikkelenheter som kun framstår som «papirenheter» og som ikke kan ha noen reell funksjon på det aktuelle

stedet. Adgangen til å sette matrikulære vilkår begrenser ikke Sysselmesterens adgang til å sette vilkår for fradeling etter svalbardmiljøloven.

Kommunene kan på fastlandet «ved søknad om opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år» sette som vilkår for tillatelsen at enheten blir opprettet som grunneiendom, jf. plan- og bygningsloven § 21-4 sjette ledd andre del. Så lenge tomtefesteloven ikke er gjort gjeldende for Svalbard, ser departementet ingen avgjørende matrikulære grunner til å kunne sette et slikt vilkår, og fremmer ikke noe forslag om dette i disse tilpasningsbestemmelsene.

2.7 Tidsfrister

Matrikkelforskriften setter frister for eiendomsregistreringen. Hovedregelen er at saker som krever oppmålingsforretning skal være fullført i løpet av 16 uker, mens andre saker skal være fullført innen seks uker.

Gjennomføring av oppmålingsforretninger under vinterforhold kan være vanskelig eller direkte umulig. Kommunene har derfor mulighet til å fastsette lokal forskrift om at tidsfristene for oppmålingsforretning ikke skal løpe i en bestemt tid om vinteren.

Dersom kommunen ikke overholder en frist, medfører dette nedkorting av gebyrene kommunen kan ta. Fristene innebærer ingen former for automatisk gjennomføring. Sakens fullføring krever fortsatt kommunens medvirkning.

Lang vinter og mørketid tilsier at reglene om bestemte tidsfrister og gebyrnedkorting ikke passer godt på Svalbard. Det kan løses på samme måte som på fastlandet med lokal forskrift som suspenderer fristene i vintertiden. Departementet foreslår i stedet at reglene i matrikkelforskriften om tidsfrister ikke gjøres gjeldende for Svalbard.

Lovens hovedregler om at matrikkelmyndigheten skal behandle krav om matrikkelføring og gjennomføre rekvirerte oppmålingsforretninger uten unødvendig opphold, jf. matrikkellova §§ 22 første ledd og 35 første ledd, bør være tilstrekkelig.

2.8 Merking og måling av grenser, oppmålingsforretning uten oppmøte i marka

2.8.1 Innledning

Hovedregelen etter matrikkellova er at alle nye grenser skal merkes og måles i marka og oppgis med koordinater. Enkelte oppmålingsforretninger kan gjennomføres som kontorforretning uten oppmøte i marka, jf. matrikkelforskriften § 40. Det skal da ikke måles og settes ned grensemerker. Ingen av de tilfellene som regnes opp som aktuelle for kontorforretning etter matrikkelforskriften § 40, er særlig aktuelle for Svalbard.

Også ved bruk av ordinær oppmålingsforretning, kan det være forhold som gjør at ikke alle grensepunktene behøver merkes og måles. Det forutsetter at dette ikke er til ulempe for bruken av matrikkelenheten, jf. matrikkellova § 10 fjerde ledd. Lokal matrikkelmyndighet bestemmer ut fra sitt faglige skjønn om denne typen registreringer kan gjennomføres, jf. Ot.prp. nr. 57 (2006–2007) s. 8. Det gjelder:

- grenser som er omstridt mellom partene
- matrikkelenheten er så stor at det er urimelig å kreve måling eller merking av vedkommende grense

- det av andre grunner ikke er formålstjenlig å kreve måling eller merking av vedkommende grense

2.8.2 Grenser som er omstridt mellom partene

En oppmålingsforretning går ut på å klarlegge og beskrive grenser og rettigheter i tråd med partenes påstander. Omstridte grenser kan ikke merkes eller måles ut over en begrenset adgang til å dokumentere partenes motstridende påstander. Dersom noen av partene ønsker å få en avgjørelse, må vedkommende ta saken inn for retten. På fastlandet skjer det som oftest ved at saken blir brakt inn for jordskifteretten.

Jordskifterettens virksomhet er regulert gjennom jordskiftelova. Loven er ikke gjort gjeldende for Svalbard. Jordskifteretten kan på den bakgrunn ikke ta saker som gjelder Svalbard. Jordskiftelova § 1-2 andre ledd åpner for å gjøre loven helt eller delvis gjeldende for Svalbard med eventuelle tilpasninger. Behovet for en slik utvidelse ble motivert på bakgrunn av prinsippvedtaket om å innføre matrikkellova på Svalbard, jf. Prop. 101 L (2012-2013) s. 416. Det er imidlertid ingen nødvendig forutsetning for bruk av matrikkellova at det er tilgang til jordskifterettens rettsmidler. I alle saker der det er strid om en eiendomsgrense, kan saken like godt bringes inn for tingretten som for jordskifteretten.

Jordskifteretten kan både behandle saker der det er tvist om en grense og der det er uklart hvor grensen går. Er grensen verken klar eller omtvistet, har jordskifteretten ikke hjemmel til å holde sak. En vesentlig fordel ved å bringe saken inn for jordskifteretten framfor tingretten, er at jordskifteretten merker og måler grensen, som retten fastsetter ved hjelp av eget landmålingskyndig personale. Retten rapporterer resultatet til matrikkelmyndigheten som fører opplysningene inn i matrikkelen.

Spørsmålet om jordskifterettens virksomhet er ikke avgjørende for spørsmålet om matrikkellovas anvendelse på Svalbard.

2.8.3 Store matrikkelenheter

Matrikkellova § 10 fjerde ledd bokstav b tar høyde for at noen matrikkelenheter kan være så store at det er urimelig å kreve måling eller merking av alle grensene. Vilkåret er konkretisert i matrikkelforskriften § 27 sjuende ledd som slår fast at nye matrikkelenheter som er større enn 100 daa, kan opprettes uten at alle eksisterende grenser blir merket og målt. Det aktuelle arealet for den nye enheten må i så fall i hovedsak være angitt i kommuneplanens arealdel som landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift. Unntaket gjelder ikke eksisterende grenser mot areal som blir brukt eller skal brukes til bolig-, fritids- eller ervervsbebyggelse utenom primærnæring.

Et tilsvarende unntak på Svalbard kunne eventuelt vært formulert som et unntak for enheter utenfor planområdene som er større enn 100 daa (0,1 km²).

Departementet foreslår likevel ikke noe slikt skjematisk unntak basert på størrelse. På Svalbard ligger i utgangspunktet matrikkelenhetsstrukturen fast utenfor planområdene. I tilfeller der det er behov for å opprette nye grunneiendommer, vil en vesentlig forutsetning for å kunne gjøre dette på en trygg og etterrettelig måte, være at nye og eksisterende grenser blir bestemt med moderne satellittbasert oppmålingsteknikk. Dette gjelder ikke minst dersom det er snakk om store enheter. Det er derfor et sterkt behov for å kunne stedfeste eksisterende grenser med tilstrekkelig sikkerhet, og derfor ikke aktuelt å unnta slike eiendommer fra den generelle oppmålingsplikten.

2.8.4 Unntak fra kravet om merking i bestemte situasjoner

Matrikkellova § 10 fjerde ledd bokstav b åpner for at måling eller merking kan unntas der det av andre grunner ikke er formålstjenlig å kreve måling eller merking av vedkommende grense. Vilkåret er konkretisert i matrikkelforskriften § 41 andre ledd som slår fast at den som utfører forretningen (landmåleren) kan utelate merking av et grensepunkt helt eller delvis når merking kan medføre vesentlig ulempe eller fare, eller det på annen måte er uhensiktsmessig å sette ned godkjent grensemerke i det aktuelle punktet. Dette kan omfatte flere ulike situasjoner, bl.a. for grensepunkter i sjø eller vassdrag, grensepunkter på fortau eller i kjørebane og grensepunkter som inngår i en sirkelbue.

Der grensemerking utelates, skal grenseforløpet koordinatbestemmes og beskrives. Unntaket er således et unntak fra kravet om merking – ikke måling.

Regelen er høyst relevant for situasjoner på Svalbard og foreslås anvendt uten endringer.

2.9 Adresse- og bygningsregistrering

Offisiell adressehåndtering er en sentral del av samfunnets informasjonsinfrastruktur. Samtidig hører adresser og veiutbygging i praksis tett sammen. Behovet for adresser på Svalbard er derfor først og fremst knyttet til bosetningene. I dag er offisiell adressetildeling i praksis innført i Longyearbyen uten at regelverket er formelt trådt i kraft. Andre steder på Svalbard har ikke føring av adresser i matrikkelen. Longyearbyen lokalstyre har på samme grunnlag sett behov for å ta i bruk bygningsregistreringen i matrikkelen.

Det er i dag registrert ca. 1100 bygninger og ca. 780 adresser på Svalbard.

Føring av adresser og bygningsopplysninger fungerer godt i Longyearbyen der administrasjonen til Lokalstyret i praksis fører matrikkelen på samme måten som kommunene gjør det på fastlandet. Departementet mener det likevel er riktig at føringen får et formelt grunnlag.

Spørsmålet om bygningsregistrering er på generelt grunnlag ikke bare knyttet til adresseforvaltningen, men også knyttet til behovet for kontroll med byggeaktivitet og til kulturminneforvaltningen.

Spørsmålet om innføring av adresse- eller bygningsregistrering andre steder på Svalbard er likevel et åpent spørsmål. Skal registrering innføres i andre lokalsamfunn enn Longyearbyen, eller for Svalbard som helhet, er det også et spørsmål om hvem som skal stå for matrikkelføringen av disse opplysningene. Det kan være praktisk å delegere slik føring til den som administrerer det aktuelle lokalsamfunnet.

Departementet foreslår at Sysselmesteren skal kunne bestemme om det skal innføres adresse- eller bygningsregistrering andre steder på Svalbard, og hvem som i så fall skal stå for føringen.

2.10 Tilgang til kartunderlag m.m.

Opplysninger fra matrikkelen må i mange tilfeller kombineres med andre grunnleggende kartopplysninger, for eksempel opplysninger om vannkontur, bygningsomriss, veger og andre tekniske og topografiske forhold, eller med et tilsvarende ortofotokart (fly- eller satellittbildekart).

Matrikkellova § 31 andre ledd slår fast:

«Ved innsyn i matrikkelen, og til bruk i oppmålingsforretningar etter denne lova, skal det saman med opplysningar frå matrikkelen vere tilgjengeleg kart som viser tekniske og

topografiske forhold på og i nærleiken av den aktuelle matrikkeleininga. Kommunen skal stille til rådvelde for sentral matrikkelstyresmakt dei opplysningane frå kommunen sitt kartverk som er nødvendige for å framstille slike kart.»

Kartgrunnlaget for Svalbard er topografiske kartdata som Norsk polarinstitutt har ansvaret for. Topografiske kartdata er egnet til å gi oversikt og forvaltning av større områder, men vil som regel ikke være detaljert nok der det skal planlegges og prosjekteres med sikte på utbygging.

Krav om et offentlig kartgrunnlag for planlegging, vern og bruk blir slått fast i plan- og bygningsloven § 2-1 første ledd:

«Kommunen skal sørge for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i loven. Staten skal stille til rådighet nasjonale kartdata for alle kommuner. Statlige, regionale og kommunale organer skal legge stedfestet informasjon til rette slik at informasjonen er lett tilgjengelig for bruk i plan- og byggesaksbehandlingen. Kartgrunnlaget skal også kunne nyttes til andre offentlige og private formål.»

Bestemmelsene i plan- og bygningsloven § 2-1 er gjort gjeldende for Longyearbyen gjennom byggeforskrift for Longyearbyen, men ikke for resten av Svalbard.

For samarbeid om kartdata mellom offentlige myndigheter, er geodataloven § 6 om deling av geodata sentral. Bestemmelsen slår bl.a. fast at de forskjellige myndighetene skal gjennomføre nødvendige tiltak for å dele spesifiserte geodata gjennom en felles infrastruktur for geografisk informasjon. Kartverket og Polarinstituttet, som har sine hovedkontor på fastlandet, er omfattet av bestemmelsen – også for data for Svalbard. Det legges til grunn at dette også omfatter Kartverkets oppgave som nasjonal geodatakoordinator, jf. geodataloven § 3 og geodataforskriften § 4. Bestemmelsen, som også er et ledd i norsk gjennomføring av et EU-direktiv om geografisk infrastruktur (INSPIRE-direktivet), er imidlertid ikke gjort gjeldende for virksomheter på Svalbard. Bestemmelsen gjelder således verken Sysselmesteren eller Lokalstyret.

Departementet mener bestemmelsene i matrikkellova § 31 andre ledd, jf. § 51 andre ledd, og plan- og bygningsloven § 2-1 gir et godt nok formelt grunnlag for tilgang til kartdata for matrikkelbruk i Longyearbyen. Plan og bygningsloven § 2-1 første ledd danner dessuten et godt grunnlag for samarbeid mellom Lokalstyret, Polarinstituttet og andre aktører om kartgrunnlaget i Longyearbyen etter modell av samarbeid om felles kartbaser på fastlandet (Geovekst).

For resten av Svalbard vil data fra Polarinstituttet normalt være tilstrekkelig. Ettersom dette er statlige data, er det i utgangspunktet ikke nødvendig å lovfeste tilgangen til disse dataene. Tilgang og samarbeid om statlige data kan uansett også baseres på administrativ instruks. Vi viser dessuten til at samarbeidet om offentlige kartdata innenfor forvaltningssamarbeidet Norge digitalt også omfatter Svalbard. Frivillig samarbeid om kartdata kan dessuten være aktuelt for flere bosetninger enn Longyearbyen.

3 Administrative og økonomiske konsekvenser

Hjemmel for å gi tilpasningsregler ligger til Kongen. Departementet foreslår at myndigheten delegeres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, men at forskriften denne gang fastsettes ved kongelig resolusjon.

Lokalstyret har etter delegert fullmakt fastsatt en rekke gebyrsatser i forskrift 9. desember 2019 nr. 1868 *Gebyr- og fakturasatser 2020 for Longyearbyen lokalstyre*. For de satsene som

til nå er fastsatt med hjemmel i Svalbardloven § 25, vil hjemmelen heretter følge av matrikkellova. Lokalstyret må også i fortsettelsen fastsette disse satsene i forskrifts form, jf. matrikkellova § 32 første ledd.

Sysselmesteren er etter gjeldende regler bemyndiget til å fastsette gebyr for gjennomføring av kart- og delingsforretninger etter svalbardloven § 25 utenfor Longyearbyen planområde, jf. forskrift 4. juli 2019 nr. 1093 *Delegering av myndighet til Sysselmannen etter lov om Svalbard § 25 andre ledd*. Det er snakk om et lite antall slike saker i året. Departementet mener det er tilstrekkelig at Sysselmesteren fastsetter sine gebyrer fra sak til sak. Det følger av matrikkellova § 32 første ledd at gebyrene må fastsettes etter selvkostprinsippet.

Forslaget innebærer ingen vesentlige praktiske endringer i forhold til dagens ordning. Det overordnende ansvaret for regelverket, som i dag er delt mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, blir samlet hos Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I noen saker blir klagemyndigheten flyttet fra Justis- og beredskapsdepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det har tidligere vært langt mellom slike saker.

Det foreslås en overgangsperiode på ett år for å fullføre påbegynte saker etter gamle regler. Gjeldende gebyrregulativ skal også kunne være gyldig i inntil ett år etter at den nye ordningen har trådt i kraft.

Forslaget har, så langt departementet kan bedømme, ingen vesentlige økonomiske konsekvenser. Eventuell innføring av adresse- eller bygningsregistrering andre steder enn i Longyearbyen vil ha noen etablerings- og driftskostnader, men vil også innebære effektiviseringsgevinster.

Forslaget innfører ingen nye formelle krav til kartgrunnet, men setter i praksis krav til et godt samarbeid om dette grunnet.

4 Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til romertall I om delt ikraftsetting av matrikkellova

Delt ikraftsetting betyr at matrikkellova § 52 nr. 3 om å oppheve Svalbardloven § 25 trer i kraft.

Til romertall II om delegasjon av myndighet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet gis myndighet til å fastsette forskrifter og andre tilpasninger som skal gjelde for Svalbard, herunder fastsette hvilke bestemmelser og eventuelle unntak i matrikkelregelverket som skal gjelde på Svalbard.

Til romertall III forskrift om eiendomsregistrering på Svalbard

Til § 1 Anvendelsen av matrikkellova på Svalbard

Første ledd slår fast at matrikkellova og tilhørende forskrifter gjelder på Svalbard med de tilpasningene som følger av forskriften her.

Følgende forskrifter er gitt i medhold av matrikkellova og vil således gjelde for Svalbard med de tilpasninger som følger av forskriften her

- [forskrift 9. februar 2007 nr. 151](#) om iverksetting av matrikkelen
- [vedtak 25. april 2009 nr. 975](#) om innføring av matrikkelsystem
- [forskrift 26. juni 2009 nr. 864](#) om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften)

- [forskrift 21. desember 2009 nr. 1737](#) om oppheving av forskrifter til delingsloven
- [forskrift 18. desember 2013 nr. 1599](#) om utlevering, viderebruk og annen behandling av opplysninger fra grunnboken og matrikkelen

Andre ledd slår fast at reglene også gjelder for sjøområdene tilsvarende som for fastlandet.

Til § 2 Lokal matrikkelmyndighet

På Svalbard er Sysselmesteren lokal matrikkelmyndighet med unntak av Longyearbyen der Lokalstyret er lokal matrikkelmyndighet. Når det i eller med hjemmel i matrikkellova er lagt oppgaver til kommunen, gjelder dette Lokalstyret for Longyearbyen planområde, og Sysselmesteren for resten av Svalbard. Med Longyearbyen planområde menes slik dette området er fastsatt med hjemmel i lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard § 47, jf. forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard.

Til § 3 Avtaler om matrikkelføringen

Første ledd åpner for at Sysselmesteren, Lokalstyret og Kartverket kan avtale samarbeid om den praktiske føringen av matrikkelen. Bestemmelsen gjelder foran matrikkellova § 5 a andre ledd tredje punktum om kommunalt samarbeid om matrikkelføringen.

Andre ledd. Når det i lov eller forskrift vises til «kommune» som geografisk område, svarer det til Svalbard som helhet. Ettersom enkelte matrikkelenheter ligger dels innenfor og dels utenfor Longyearbyen planområde, kan det oppstå tvil om Sysselmesteren eller Lokalstyret er rett myndighet. Dersom de to myndighetene er uenig om hvordan myndigheten skal fordeles eller den praktiske føringen av saken, avgjør departementet spørsmålet.

Til § 4 Matrikkelenheter

Første ledd stenger for å opprette anleggseiendom utenfor Longyearbyen.

Andre ledd stenger for å opprette jordsameie på Svalbard.

Til § 5 Krav om tillatelse for eiendomstiltak

Opprettelse og vesentlige endringer av grunneiendom, anleggseiendom og festegrund er etter matrikkellova basert på tillatelse etter plan- og bygningsloven. Bestemmelsen gir nødvendige tilpasninger i den forbindelse.

Første ledd. I Longyearbyen kreves det tillatelse for eiendomstiltak etter samme system som på fastlandet basert på at plan- og bygningslovens byggesaksregler gjelder for Longyearbyen.

Andre til fjerde ledd gjelder utenfor Longyearbyen.

Andre ledd. Der det etter svalbardmiljøloven skal sendes melding om eiendomstiltaket, skal oppmålingsforretning og matrikkelføring baseres på denne meldingen. Dersom det etter svalbardmiljøloven kreves tillatelse for eiendomstiltaket, skal oppmålingsforretning og matrikkelføring baseres på tillatelsen. Dersom det verken er krav om melding eller tillatelse, skal den som rekvirerer forretningen eller krever matrikkelføring, gi en egenerklæring om dette som forretningen og føringen da skal basere seg på. Andre ledd går foran matrikkellova § 10 første ledd første punktum som setter krav om tillatelse etter plan- og bygningsloven ved opprettelse av ny matrikkelenhet. Det omfatter også andre sakstyper som krever tilsvarende tillatelse, bl.a. arealoverføring.

Opprettelse og endring av eierseksjoner krever tillatelse etter eierseksjonsloven. Slike saker kan i dag bare gjennomføres i Longyearbyen ettersom eierseksjonsloven ikke gjelder andre steder på Svalbard.

Tredje ledd setter krav til melding, tillatelse og egenerklæring som nevnt i andre ledd. Denne må inneholde tilstrekkelige opplysninger til at landmåleren kan merke de nye grensene. Bestemmelsen går foran matrikkellova § 33 tredje ledd første punktum om at nye grenser skal merkes i samsvar med tillatelsen etter plan- og bygningsloven.

Fjerde ledd slår fast at nye og endrede eiendomstiltak ikke må medføre forhold som er til hinder for en ensartet og pålitelig matrikkel.

Til § 6 Unntak fra krav om landmålerbrev

Det er ikke krav om å utpeke en autorisert eiendomslandmåler for å bestyre oppmålingsforretninger på Svalbard. Bestemmelsen er ikke til hinder for at Lokalstyret eller Sysselmesteren krever at en landmåler, som de velger å tilsette eller engasjere, har gyldig landmålerbrev (er autorisert). Bestemmelsen går foran matrikkellova § 35 andre ledd som forutsetter at landmåleren skal ha gyldig landmålerbrev.

Til § 7 Adresse- og bygningsregistrering

Reglene om adresse- og bygningsregistrering, jf. matrikkellova §§ 21 og 25, gjelder i utgangspunktet bare for Longyearbyen. Sysselmesteren kan utvide virkeområdet for disse reglene helt eller delvis til andre steder på Svalbard. Føringen behøver ikke skje i regi av Sysselmesteren eller Kartverket.

Til § 8 Gebyrer

Første ledd slår fast Sysselmesterens adgang til å kreve gebyr for arbeider etter matrikkellova. Bestemmelsen gjelder foran krav etter matrikkellova § 32 første ledd første punktum om å utarbeide gebyrregulativ. Nærmere regler for fastsetting av gebyrer framgår av matrikkelforskriften.

Andre ledd slår fast Lokalstyrets adgang til å kreve gebyr for arbeider etter matrikkellova. Gebyrene må fastsettes i tråd med gebyrregulativ fastsatt av det folkevalgte lokalstyret selv. Nærmere regler om fastsetting av gebyrene framgår av matrikkellova § 32, jf. utfyllende regler i matrikkelforskriften.

Til § 9 Merking og måling av grenser

Unntaket i matrikkellova § 10 fjerde ledd bokstav b om at ikke alle grenser trenger å merkes eller måles dersom enheten er særlig stor, gjelder ikke for Svalbard. Unntaket i matrikkelforskriften § 27 sjuende ledd som åpner for å opprette nye enheter uten å merke eller måle alle grensepunktene dersom enheten er større enn 100 daa, gjelder således ikke på Svalbard.

Merking kan utelates etter reglene i matrikkelforskriften § 41 andre ledd. Der grensemerking utelates, skal grenseforløpet koordinatbestemmes og beskrives i henhold til standard fastsatt av Statens kartverk.

Til § 10 Klageorgan m.m.

Første ledd slår fast at det er departementet som eventuelt må fatte vedtak om fullføring av ufullførte saker på Svalbard. Bestemmelsen gjelder foran matrikkellova § 35 fjerde ledd som slår fast at statsforvalteren kan fatte vedtak om fullføring og matrikkelføring av oppmålingsforretning som ikke er fullført eller matrikkelført innen oppgitt frist, jf. matrikkelforskriften § 26.

Andre ledd slår fast at departementet er klageorgan på Svalbard. Bestemmelsen gjelder foran matrikkelforskriften § 20 første ledd bokstav a om statsforvalteren som klageorgan for kommunale avgjørelser.

Tredje ledd slår fast at departementet avgjør eventuelle tvister om oppmålingsarbeid ol. på Svalbard. Bestemmelsen gjelder foran matrikkellova § 47 om statsforvalterens adgang til å avgjøre tvister om oppmålingsarbeid eller fjerning av merke eller signal.

Fjerde ledd slår fast at det er departementet som eventuelt kan pålegge bruk av veiadresser. Bestemmelsen gjelder foran matrikkelforskriften § 55 andre ledd om statsforvalterens adgang til å pålegge bruk av veiadresser.

Til § 11 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Den nye forskriften erstatter tidligere forskrift om eiendomsregistrering på Svalbard. I tillegg oppheves tre delegasjonsforskrifter etter Svalbardloven § 25.

Det gis en overgangsperiode på ett år for påbegynte saker.

5 Utkast til bestemmelser om eiendomsregistrering på Svalbard

I

Delt ikraftsetting av matrikkellova

Lov 17. juni 2005 nr. 101 om eiendomsregistrering § 52 nr. 3 trer i kraft fra ...

II

Delegasjon av myndighet til å fastsette tilpasninger for matrikkellova på Svalbard

Kongens myndighet til å fastsette virkeområdet og nærmere tilpasninger for matrikkellova på Svalbard, jf. matrikkellova § 2 andre ledd, delegeres til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

III

Forskrift ... om eiendomsregistrering på Svalbard

Fastsatt ... med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 101 om eiendomsregistrering § 2 andre ledd.

§ 1 Anvendelsen av matrikkellova på Svalbard

Matrikkellova og forskrifter gitt med hjemmel i matrikkellova gjelder på Svalbard med de tilpasningene som følger av forskriften her.

For sjøområdene gjeld loven og forskriftene ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjene.

§ 2 Lokal matrikkelmyndighet

Ansvar og myndighet som kommunene har etter matrikkellova, ligger på Svalbard til Sysselmesteren på Svalbard, med unntak for Longyearbyen planområde. Innenfor Longyearbyen planområde ligger ansvaret og myndigheten til Longyearbyen lokalstyre.

§ 3 Avtaler om matrikkelføringen

Sysselmesteren på Svalbard og Longyearbyen lokalstyre kan etter avtale overlate til hverandre eller sentral matrikkelmyndighet å føre matrikkelen på sine vegne.

Dersom det er tvil om en matrikkelføring faller innenfor myndigheten til Sysselmesteren på Svalbard eller Longyearbyen lokalstyre, eller det oppstår et annet spørsmål om hvem av disse som er rett myndighet etter matrikkellova, avgjør departementet spørsmålet.

§ 4 Matrikkelenheter

Anleggseiendommer kan bare opprettes innenfor Longyearbyen planområde.

Jordsameie kan ikke opprettes eller registreres på Svalbard.

§ 5 Krav om tillatelse for eiendomstiltak

For Longyearbyen planområde gjelder kravet etter matrikkellova § 10 første ledd første punktum om tillatelse etter plan- og bygningsloven, med de tilpasningene som framgår av byggeforskrift for Longyearbyen.

Når det i andre områder kreves melding eller tillatelse for fradeling etter svalbardmiljøloven, erstatter en slik melding eller tillatelse kravet etter matrikkellova § 10 første ledd første punktum om tillatelse etter plan- og bygningsloven. Kreves det ikke slik melding eller tillatelse, skal den som rekvirerer en oppmålingsforretning, eller i andre tilfeller krever matrikkelført endring av en matrikkelenhet, legge ved egenerklæring om at en slik melding eller tillatelse ikke er nødvendig. Egenerklæringen erstatter kravet etter matrikkellova § 10 første ledd første punktum om tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Meldingen og egenerklæringen etter andre ledd skal angi hvordan matrikkelenheten ønskes utformet. Grenseforløpet skal angis på kart. Meldingen eller tillatelsen og egenerklæringen skal inneholde tilstrekkelige opplysninger til at landmåleren kan merke de nye grensene på tilsvarende måte som når det foreligger en tillatelse etter plan- og bygningsloven, jf. matrikkellova § 33 tredje ledd første punktum.

Dersom det oppstår forhold som hindrer en ensartet og pålitelig matrikkel, som at det vil dannes matrikkelenheter som på grunn av sin størrelse, form eller plassering er uegnet til utnyttelse som selvstendig eiendom, kan Sysselmasteren i saker etter andre ledd avslå å opprette ny grunneiendom eller ny festegrund eller å endre grenser for grunneiendom eller festegrund. Sysselmasteren kan i slike saker sette vilkår om at grunneiendommer som skal nyttes under ett, blir sammenføyd, eller at ny festegrund skal gjelde for et særskilt avgrenset areal.

§ 6 Unntak fra krav om landmålerbrev

Longyearbyen lokalstyre kan peke ut en landmåler uten gyldig landmålerbrev til å bestyre oppmålingsforretninger innenfor Longyearbyen planområde. Sysselmasteren på Svalbard kan tilsvarende peke ut en landmåler uten gyldig landmålerbrev til å bestyre oppmålingsforretninger andre steder på Svalbard.

§ 7 Adresse- og bygningsregistrering

Reglene om adresse- og bygningsregistrering i matrikkellova §§ 21 og 25 gjelder for Longyearbyen planområde.

Sysselmasteren kan bestemme at regler om adresse- eller bygningsregistrering skal gjøres gjeldende for andre avgrensede områder på Svalbard. I samråd med Statens kartverk kan Sysselmasteren gjøre avtale om hvem som skal fastsette adresser eller føre opplysningene.

§ 8 Gebyrer

Sysselmasteren kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utarbeidelse av matrikkelbrev og annet arbeid etter matrikkellova. Gebyret kan i sum ikke være større enn kostnadene Sysselmasteren har med arbeidet.

Longyearbyen lokalstyre kan ta gebyr for arbeid som nevnt i første ledd etter regulativ fastsatt av lokalstyret selv.

§ 9 Merking og måling av grenser

Adgangen etter matrikkellova § 10 fjerde ledd bokstav b, jf. matrikkelforskriften § 27 sjuende ledd, om å kunne utelate merking og måling av grenser for store matrikkelenheter, gjelder ikke for Svalbard.

§ 10 *Klageorgan m.m.*

Departementet kan fatte vedtak om at en oppmålingsforretning som ikke er fullført eller matrikkelført innen den lovlige fristen, skal fullføres og matrikkelføres for vedkommende matrikkelmyndighets regning, jf. matrikkellova § 35 fjerde ledd.

Departementet er klageorgan når Sysselmesteren på Svalbard og Longyearbyen lokalstyre treffer enkeltvedtak etter matrikkellova og andre avgjørelser som kan påklages etter matrikkellova § 46.

Departementet avgjør tvister om gjennomføring av oppmålingsarbeid eller fjerning av merker eller signal.

Departementet kan pålegge Sysselmesteren på Svalbard og Longyearbyen lokalstyre å tildele veiadresser når det anses nødvendig.

§ 11 *Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser*

Forskriften trer i kraft ...

Fra samme tidspunkt oppheves følgende forskrifter:

1. forskrift 12. desember 2001 nr. 1405 om delegering av myndighet til Longyearbyen lokalstyre etter lov om Svalbard § 25 første ledd
2. forskrift 4. oktober 2004 nr. 1327 om delegering av myndighet til Longyearbyen lokalstyre etter lov om Svalbard § 25 andre ledd
3. forskrift 27. februar 2009 nr. 243 om bruk av lov 17. juni 2005 nr. 101 om egedomsregistrering (matrikkellova) på Svalbard
4. forskrift 4. juli 2019 nr. 1093 Delegering av myndighet til Sysselmanen etter lov om Svalbard § 25 andre ledd.

Saker som er påbegynt etter Svalbardloven § 25 og forskrift gitt i medhold av paragrafen, skal behandles ferdig etter de samme reglene og avsluttes senest ett år etter at forskriften her trer i kraft. Dersom saken ikke er avsluttet innen fristen, skal den avsluttes etter reglene i forskriften her.

Gebyr som er fastsatt med hjemmel i Svalbardloven § 25, kan kreves for behandling av saker etter forskriften her inntil ett år etter at forskriften trer i kraft.